

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania Z. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w [...] o wysokość renty,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 sierpnia 2017 r.,
zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 grudnia 2016 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] postanowieniem z dnia 21 grudnia 2016 r. oddalił wniosek ubezpieczonej Z. M. o przywrócenie jej terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 października 2016 r. oraz odrzucił zażalenie na to postanowienie.

Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że postanowieniem z dnia 28 listopada 2016 r. odrzucił jako spóźnione wcześniejsze zażalenie wniesione przez ubezpieczoną na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 października 2016 r.

Ubezpieczona pismem procesowym z dnia 14 grudnia 2016 r. wniosła jednak o przywrócenie jej terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu

Apelacyjnego w [...] z dnia 26 października 2016 r. W uzasadnieniu tego wniosku podała zaś, że Sąd Apelacyjny przyjął dzień 9 listopada 2016 r. jako datę doręczenia pełnomocnikowi ubezpieczonej odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 października 2016 r., co powodowało, że 7-dniowy termin do wniesienia zażalenia upływał w dniu 16 listopada 2016 r. i w tym właśnie dniu środek zaskarżenia został nadany w placówce pocztowej. Równocześnie ze wspomnianym wnioskiem ubezpieczona wniosła zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 października 2016 r.

Uwzględniając wyżej opisane okoliczności, Sąd Apelacyjny uznał, że wniosek ubezpieczonej o przywrócenie jej terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 października 2016 r. nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd drugiej instancji przypomniał brzmienie art. 168 k.p.c. oraz doszedł do wniosku, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie zostały spełnione warunki wynikające z tego przepisu. Jedynym argumentem ubezpieczonej powołanym w rozpoznawanym wniosku było bowiem stwierdzenie, że skoro Sąd Apelacyjny w postanowieniu z dnia 28 listopada 2016 r. przyjął, że odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 26 października 2016 r. został doręczony pełnomocnikowi ubezpieczonej w dniu 9 listopada 2016 r., to wniesienie zażalenia w dniu 16 listopada 2016 r. nastąpiło z zachowaniem ustawowego terminu. Tymczasem, argument ten był całkowicie chybiony, ponieważ Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu postanowienia z dnia 28 listopada 2016 r. stwierdził, że odpis postanowienia z dnia 26 października 2016 r. został doręczony pełnomocnikowi ubezpieczonej w dniu 8 listopada 2016 r. Poza tym data doręczenia odpisu postanowienia z dnia 26 października 2016 r. pełnomocnikowi ubezpieczonej jednoznacznie wynika z elektronicznego potwierdzenia odbioru. Pełnomocnik ubezpieczonej również wskazał w treści zażalenia na postanowienie z dnia 26 października 2016 r., że postanowienie to zostało mu doręczone w dniu 8 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny uznał zatem, że nie było podstaw do przywrócenia ubezpieczonej terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie z dnia 26 października 2016 r. i dlatego oddalił ten wniosek. Konsekwencją oddalenia wniosku o przywrócenie terminu było z kolei odrzucenie, na podstawie art. 373

k.p.c. w związku z art. 394 § 2 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c., zażalenia ubezpieczonej na postanowienie z dnia 26 października 2016 r.

Ubezpieczona Z. M. wniosła do Sądu Najwyższego zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 grudnia 2016 r. w przedmiocie odrzucenia zażalenia, wnosząc w nim jednocześnie na podstawie art. 380 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. o poddanie kontroli pośredniej postanowienia oddalającego jej wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia. Zarzuciła przy tym obrazę przepisów postępowania, to jest art. 168 § 1 k.p.c., przez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji odrzucenie zażalenia.

Żaląca się domagała się uchylenia postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 grudnia 2016 r. w przedmiocie odrzucenia zażalenia i przyjęcia zażalenia do rozpoznania, a także „rozstrzygnięcia o postanowieniu Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 grudnia 2016 r. i jego zmianę poprzez uwzględnienie wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpatrywane w niniejszym postępowaniu zażalenie jest nieuzasadnione.

Wstępnie Sąd Najwyższy stwierdza, że odrzucenie zażalenia na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną musi zostać uznane za prawidłowe, jeżeli zażalenie to zostało złożone po terminie z art. 394 § 3 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. Skuteczne zakwestionowanie w zażaleniu postanowienia w tym przedmiocie jest możliwe tylko wówczas, gdy zostanie wykazana zasadność wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej, czyli nietrafność odmowy przywrócenia terminu. To zaś może nastąpić wyłącznie w trybie art. 380 k.p.c., na podstawie którego Sąd Najwyższy (przez odesłanie z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.), może na wniosek strony, rozpatrując zażalenie na postanowienie odrzucające zażalenie, rozpoznać także - mające wpływ na jego wydanie - postanowienie oddalające wniosek o przywróceniu terminu do złożenia zażalenia (por. uzasadnienia uchwał składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego: z dnia 31 maja 2000 r., III ZP 1/00, OSNC 2001 nr 1, poz. 1 i z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, OSNC 2001 nr 2, poz. 22 oraz

uzasadnienia postanowień Sądu Najwyższego: z dnia 11 sierpnia 1999 r., I CKN 367/99, OSNC 2000 nr 3, poz. 48; z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV CZ 2/11, LEX nr 785889 i z dnia 9 stycznia 2012 r., III UZ 29/11, LEX nr 1130396). Warunkiem takiej kontroli jest zamieszczenie w zażaleniu stosownego wniosku, o którym mowa w art. 380 k.p.c. Gdy w sprawie występuje profesjonalny pełnomocnik, taki wniosek powinien być jednoznacznie sformułowany, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom przez niego wnoszonym treści wprost w nich niewyrażonych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 lipca 2008 r., II CZ 54/08, LEX nr 447663; z dnia 28 października 2009 r., II PZ 17/09, LEX nr 559946 oraz z dnia 18 października 2011 r., II UZ 35/11, LEX nr 1312361).

W rozpoznawanym zażaleniu został sformułowany wniosek dotyczący kontroli postanowienia oddalającego wniosek o przywrócenie terminu, z powołaniem się na art. 380 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c., jednakże zdaniem Sądu Najwyższego jest on oczywiście bezzasadny. Przede wszystkim Sąd Najwyższy zauważa bowiem, że żaląca się, wnioskując o przywrócenie jej terminu do wniesienia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego odrzucające jej skargę kasacyjną (postanowienie z dnia 26 października 2016 r.), wbrew wymogom określonym w treści art. 169 § 2 k.p.c., w żaden sposób nie uprawdopodobniła okoliczności uzasadniających ten wniosek, to jest takich, które wykazywałyby, że niedokonanie przez nią czynności procesowej nastąpiło bez jej winy (art. 168 § 1 k.p.c.). Przeciwnie, argumentacja żalącej się stanowiła wyłącznie próbę wykazania, że wniosła ona zażalenie z zachowaniem ustawowego terminu, gdyż nadała je w placówce pocztowej w dniu 16 listopada 2016 r., podczas gdy sam Sąd Apelacyjny przyznał, że odpis postanowienia odrzucającego skargę kasacyjną wraz z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi żalącej się w dniu 9 listopada 2016 r.

Jak trafnie uznał Sąd drugiej instancji, wspomniana argumentacja była wszakże zupełnie chybiona, skoro w uzasadnieniu postanowienia z dnia 28 listopada 2016 r., odrzucającego zażalenie na postanowienie z dnia 26 października 2016 r., Sąd Apelacyjny wyraźnie stwierdził, że „zaskarżone postanowienie wraz z uzasadnieniem zostało doręczone pełnomocnikowi ubezpieczonej w dniu 8 listopada 2016 r.”, a co szczególnie istotne, w aktach

sprawy znajduje się potwierdzenie odbioru odpisu postanowienia z dnia 26 października 2016 r., w którym przy podpisie pełnomocnika żalącej się potwierdzającym odbiór tego postanowienia widnieje data „08.11.16r”. Ponadto, tenże pełnomocnik w sporządzonym przez siebie - zarówno pierwszym z dnia 16 listopada 2016 r., jak i drugim z dnia 14 grudnia 2016 r. - zażaleniu na postanowienie z dnia 26 października 2016 r. sam podał, że odpis tego postanowienia wraz z uzasadnieniem został mu doręczony w dniu 8 listopada 2016 r.

Przedstawione okoliczności wyraźnie potwierdzają zatem prawidłowość oddalenia przez Sąd Apelacyjny wniosku żalącej się o przywrócenie jej terminu do wniesienia zażalenia. To, z kolei, powoduje, że za w pełni uprawnione należy uznać także postanowienie o odrzuceniu zażalenia. Zostało ono bowiem wniesione z uchybieniem terminu określonego w art. 394 § 2 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., który nie został przywrócony.

Uwzględniając powyższe motywy i opierając się na treści art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji swojego postanowienia.

kc